

ACC. N:R M. 14590:1-4.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Sigfrid Svensson, Höör*
Härad: *Västra* Berättare: " "
Socken: *Höör* Berättarens yrke: *f. d. vagnmakare*
Uppteckningsår: *1958* Född år *1880* i *Höör*

"*Naturläkaren Anders Hansson i Hallaryd.*
(neg. svar) s. 1.

"*Värföljden. s. 2-4.*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LUF 81.

" 82.

Luf 81

1.

Naturläkaren Anders Hansson i Hallaryds socken,
har jag aldrig hört talas om, ej heller om hans bedrifter,
Om jag mins rätt är Hallaryd ända uppe i Småland så
hans ryckte har inte spritt sig så långt ner, annars förr
var det rätt vanligt att i byggderna satt sådana, såkallade
kloka gubbar å gummor som kunde lite mer än rätt fram
och i mängd å mycket var dom riktigt duktiga, i regel var
där lite vidskepelse med i resepten, men det gjorde ju inget,
huvudsaken var att reseptet hjälpte det var menskor eller djur,
men numera kallas ju sådan läkekonst kvacksallveri å det är
ju enligt lagen förbjudet så öppet vågar dom inte verka,
men gäller det att gräva en vattenbrunn så är dom fortfarande
aktiva, att peka ut den kraftigaste vattenådran å det kann ingen
hindra.

Luf 82

Jag får även här erkänna att jag är ju inte så hemma på lantbrukets område men alltid varit intresserad av vackra grödor & frågat hur bär ni er åt att få så hög & frodig såd, & då har man kunnat få till svar ja det beror mycke på att vi numera skiftar från sädeslag till potatis eller rotfrukter, dom tar ju olika näring ur jorden har man då samma växt flera är å rad så blir ju jorden utslugen just på den näring som denna växt behöver, så grödan blir allt sämre för varje år, i min ungdom hade dom enbart såd & potatis mycke sällan klövervallar eller rotfrukter på åkrarna, allt hö var vildgräs från skogsbackar & ängar, men tänk vad sådant skogshödoftade skönt när det var bra höstat, alla sorters örter & gräs allt var villt, här fick alla kreatur livnära sej på enefäladerna under somrarna & i regel flöt en liten bäck igenom så dom hade inte mycke benvär med dem på hela sommaren, mjölkhorna kom skäls till wängaledet två gånger om dagen & ville bli mjölkade, morgon & kväll, ungdjuren såg dom sällan till så på hösten var dom halvwillda och omöjliga att ta fatt, utan dom fick drivas i dom

så kallade fädröfterna, å då skulle hungren hjälpa till jag mins ett år då två kvigor fick skjutas som villdjur dom var omöjliga att fånga dom hoppade över stängslen som rådjur å gick inn på grannarnas skogar å sökte föda var dom kunde så blev det ju mycke snö så dom for illa, så dom blev dömda till arkibusering. Sedan säden säden var inhöstad släptes alla djur på åkrarna, sådant bete kallades avrad, där var då hästar kor får gäss höns å källhoner, alltid lite spillisåd som skulle tas vara på å gräset på sådstubben var spätt å begärligt, swinen fick vänta till potatisen var uppe, sen fick dom göra efterplocket, suggarna följde så fint fårna för fåra så när dom var färdiga med sitt arbete så var det nog inte lätt att finna en potatis, var det mycke spillisåd blev gässen feta till märten utan någon extra giv, även höstades lör till vinter foder åt fåren vilhet var mycke begärligt å hållsamt för dom, håst asp å ask dom skulle tagas mitt på dagen då dom var torra. man skall skära kvistar med vackra för på å bindas samman i små knippen, å hängas uppe i kanabanden

på loga eller vind, dom skulle hängas upp med samma
dom fick inte ha så mycke som dagg på sej å skåras vid
midsommartid, dom fick inte vara för gamla, dom behöll
då färgen å blev lika gröna som då man hängde inn dom
å var ett mycke begärligt foder för får å hästar, Ja detta
var från min ungdom nu är det ingen som jer sej tid att
hösta löv. Numera bedrives lantbruket mera rattjonällt
vi kan börja med halvträda som göres i ordning på
våren med gödning varefter den besås ^{med} grönfoder inblan-
dat med baljväxter som hugges å torkas eller fodras grönt
sedan göres marken i ordning å besås med vintersäd råg
eller vete nästa växtföljd blir potatis eller rotfrukter där-
efter korn eller havre eller blandsäd vari gräsfrö å klöver
inblandas som sedan får ligga i vall i tre år varefter
den gödskas å plöjes å besås med sockerbetar varefter
vår vete brukar säas, Men detta kan ju skifta mycke
allt efter jordens beskaffenhet å sköttsel, Men efter denna
ordning får ju jorden delas upp i sju skifte.